

ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ КРАЇНИ

ст. викладач Школа В.Ю., студентка Феденко Н.О.

Економічний розвиток значною мірою залежить від здатності країни до швидкого реагування та адаптації до технологічних змін, розвитку наукових розробок, впровадження та поширення нововведень. Інноваційні процеси та інноваційна діяльність на всіх рівнях національної економіки ускладнюється постійними трансформаційними процесами в економіці, прискоренням науково-технічного прогресу та посиленням вимог до ефективності використання обмежених ресурсів.

Формування інноваційного потенціалу країни складається з наукових, технологічних, організаційних, фінансових та маркетингових заходів, які спрямовані на створення та впровадження наукомісткої продукції в різні галузі народного господарства. Оцінка інноваційного потенціалу країни, здебільшого, здійснюється або за окремими галузями народного господарства, або за регіонами країни, як розрахунок інтегрального показника. В процесі визначення інноваційного потенціалу використовують такі складові: концептуальні задачі (розвиток знань, становлення нової функції, накопичення інформації та досвіду); застосування методів оцінювання (аналіз статистичних даних, експертні оцінки, факторний аналіз); об'єкти і характеристики оцінювання (наявний потенціал, інноваційний клімат, пріоритети й точки росту). Також виділяють сфери використання оцінок потенціалу, у тому числі: для структурної розбудови державної та регіональної інноваційної системи, моніторингу інноваційних процесів, розробки балансових механізмів і формування стратегій розвитку.

При виборі системи показників для оцінки інноваційного потенціалу вихідними положеннями прийнято такі: аналіз структурних характеристик потенціалу і рушійних сил інноваційного розвитку; визначення взаємозв'язків між елементами (компонентами) потенціалу; побудова моделі ієрархічної системи показників на принципах об'єднання значень базових оцінок.

Основними складовими інноваційного потенціалу (інтегральними показниками) є науково-технічний розвиток; готовність підприємств регіону до впровадження інновацій; інвестиційна підтримка інноваційних проектів (рис. 1).

Найбільшу увагу при оцінці інноваційної діяльності Державний комітет статистики України зосереджує на таких показниках, як кількість персоналу в науково-технічній сфері; обсяги витрат на дослідження й розробки та обсяги виконаних робіт, кількість інноваційно-активних підприємств. Однак такі важливі характеристики, як ефективність інновацій,

рівень їхньої конкурентоспроможності, стан і використання інтелектуального капіталу, стан розробки й ефективність механізмів управління регіональним розвитком, в статистичних даних відсутні.

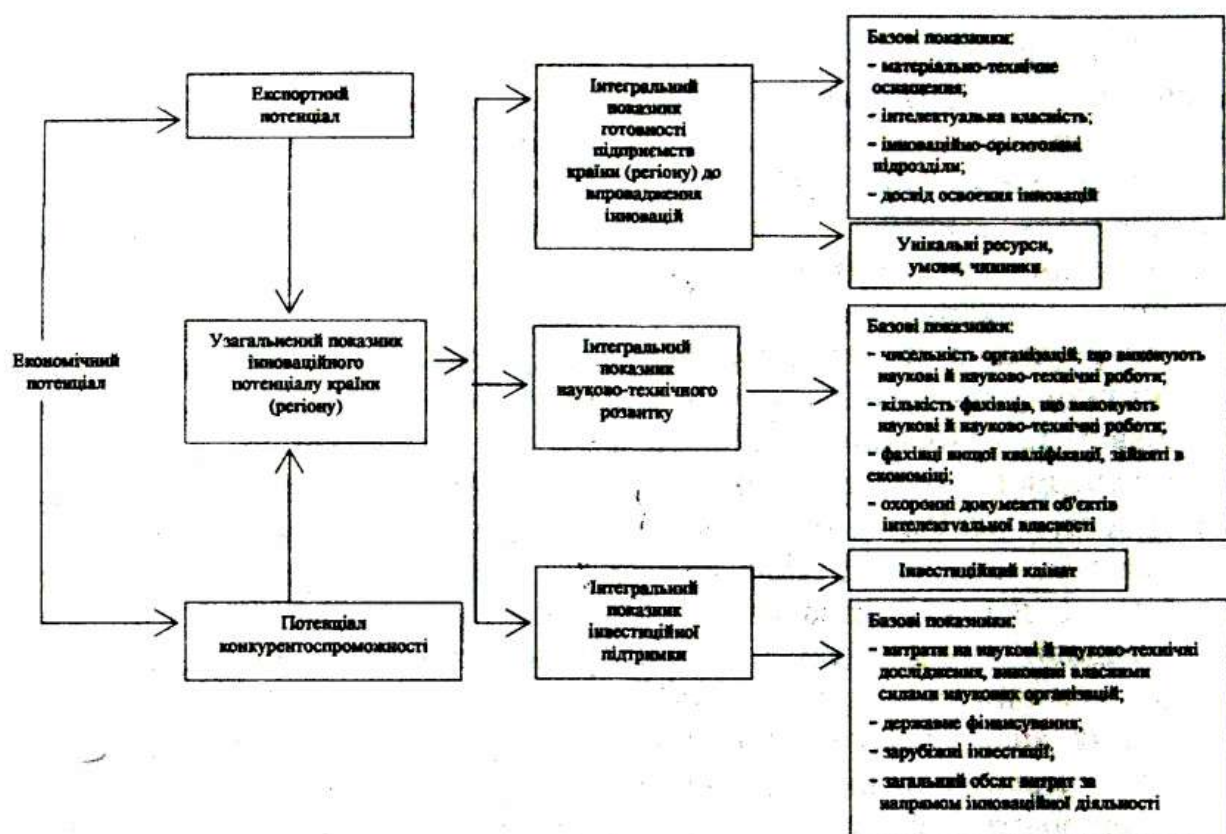

Рисунок 1. – Структура системи аналізу інноваційного потенціалу країни (регіону).

За узагальненим показником інноваційного розвитку регіонів України до регіонів з відносно високим рівнем розвитку належать м. Київ і Київська область, Харківський, Донецький, Дніпропетровський регіони. Позитивна динаміка розвитку інноваційного потенціалу галузевого рівня спостерігається в машинобудуванні, хімічній, металургійній, харчовій промисловості. Але в порівнянні з передовими країнами в Україні погано налагоджений процес управління інноваційним розвитком.

Підсумовуючи вищенаведене, слід зазначити, що метою процесу формування інноваційного потенціалу країни є врахування світових тенденцій розвитку та власних трансформаційних змін країни, які безпосередньо пов'язані з оцінкою економічних можливостей і відносин держави відповідно до обраного курсу інноваційного розвитку.